

Nr 32

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående bestri-
dande av kostnader för svenska F.N.-styrkor m. m.;
given Stockholms slott den 12 januari 1962.*

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av stats-
rådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att
bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departe-
mentschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sven Andersson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen äskas för svenska F.N.-styrkors verksamhet i Främre
Orientien och Kongo m. m. till och med juni 1962 ett reservationsanslag av
28 miljoner kronor på tilläggsstat för innevarande budgetår.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 12 januari 1962.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLM-QVIST.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anför chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, följande.

Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1956:198 anvisade riksdagen å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1956/57 under fjärde huvudtiteln ett reservationsanslag av 10 000 000 kr. till kostnader för organiserande av en svensk F.N.-styrka, avsedd för tjänstgöring i Främre Orienten. Sedermera har riksdagen efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionerna 1958:2, 1958:125, 1959:2, 1959:125 och 1960:100 å tilläggsstat II till riksstaterna för budgetåren 1957/58, 1958/59 och 1959/60 anvisat ytterligare (5 000 000 + 6 500 000 + 6 000 000 + 9 000 000 + 9 000 000 =) 35 500 000 kr. för ifrågavarande styrka. — Vidare anvisade riksdagen, efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1960:182, å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1960/61 ett reservationsanslag av 29 000 000 kr. till kostnader för svenska F.N.-styrkor m. m. Från anslaget avsågs skola bestridas kostnaderna för dels den svenska F.N.-styrkan i Främre Orienten, dels den svenska F.N.-styrkan i Kongo, dels ock specialister som enligt beslut av Kungl. Maj:t ställes till F.N.:s förfogande för tjänstgöring i Kongo. — Än vidare anvisade riksdagen, efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1961:145, å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 ett reservationsanslag av 18 500 000 kr. för ifrågavarande styrkor m. m. Sistnämnda medelsanvisning avsågs skola täcka kostnaderna för verksamheten till och med utgången av december 1961. Riksdagen godkände i anslutning härtill ett i nämnda proposition framlagt förslag att med början i mars 1962 organisera särskild, frivillig utbildning för värnpliktig personal, avsedd att anställas i Sveriges militära F.N.-kontingenter. Kostnaderna för utbildningen förutsattes skola bestridas från anslag, som framdeles kunde komma att anvisas för svenska F.N.-styrkors verksamhet. För anordnande av lokalutrymmen för utbildning i F.N.-tjänst anvisades samtidigt å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1960/61 under försvarets fastighetsfond, arméns delfond, ett investeringsanslag av 1 600 000 kr.

Sammanlagt har sålunda för hithörande ändamål anvisats (10 000 000 + 35 500 000 + 29 000 000 + 18 500 000 + 1 600 000 =) 94 600 000 kr. — Såsom framgår av propositionerna 1958: 125, 1960: 182 och 1961: 145 avses huvuddelen av ifrågavarande kostnader skola bestridas av F.N. Hittills har från F.N. influtit 38 320 098 kr., avseende kostnaderna — med undantag för materielkostnaderna — för F.N.-styrkorna i Främre Orienten och Kongo samt i Kongo tjänstgörande specialister under tiden den 1 november 1956—den 31 december 1960.

Av förenämnda propositioner framgår vidare, att den för Främre Orienten avsedda kontingentens verksamhet ursprungligen beräknades komma att omfatta sex månader från och med november 1956 men att verksamheten kommit att utsträckas i tiden. Enligt av Kungl. Maj:t meddelade beslut, senast den 15 december 1961, må kontingenten fortsättningsvis vara organiserad längst intill utgången av november 1962. Kontingenten omfattar numera omkring 400 man och tjänstgöringsomgångarna sju månader. — I juli 1960 överfördes från Främre Orienten till Kongo en styrka, vilken sedermera avlöstes av en för tjänstgöring i Kongo särskilt rekryterad kontingent. Denna skall vara organiserad tills vidare intill dess Kungl. Maj:t annat bestämmer. Beslut om avlösning av den för närvarande i kontingenten ingående personalen har av Kungl. Maj:t meddelats senast den 12 januari 1962. Avlösning skall äga rum i maj 1962. Kontingenten omfattar numera omkring 600 man. Tjänstgöringsomgångarna är sex månader. — Specialistgruppen i Kongo omfattar för närvarande drygt 220 man. I detta antal inräknas personal i en mindre flygstyrka, som uppsatts enligt Kungl. Maj:ts beslut den 22 september 1961. Personalen i Sverige med arbetsuppgifter, som sammanhör med F.N.-styrkornas organiserande, uppgår till närmare 20 personer. Därtill kommer sju flygförare, vilka för närvarande undergår utbildning utomlands. Sammanlagda antalet anställda utöver den i kontingenterna ingående personalen utgör således omkring 250.

I syfte att koncentrera stabsarbetet i fråga om F.N.-ärenden (jfr prop. 1961: 145, s. 11) har Kungl. Maj:t genom beslut den 15 september 1961 meddelat bestämmelser angående organisationen inom krigsmaktens centrala staber för handläggning av ärenden rörande svenskt biträde åt F.N. Härvid har uppdragits åt överbefälhavaren att handlägga ärenden rörande svenskt biträde åt F.N. samtidigt som det förutsatts att denne, med tillämpning av huvudstabsprincipen, skall delegera flertalet ärenden till chefen för armén för beredning eller avgörande. För att biträda arméchefen med dessa frågor har inom arméstaben inrättats bl. a. en särskild F.N.-avdelning, vilken får omfatta högst elva befattningshavare.

I en den 19 december 1961 till försvarsdepartementet inkommen skrivelse har *försvarets civilförvaltning* anmält, att medelsbehovet för de svenska F.N.-styrkorna och de svenska specialisterna m. m. för tiden intill den 30 juni 1962 beräknas till 28 000 000 kr. Av beloppet avser 8 800 000 kr. styr-

kan i Främre Orienten, 9 500 000 kr. styrkan i Kongo, 5 200 000 kr. specialister m. fl., flertalet tjänstgörande i Kongo, 2 000 000 kr. transportflygningar i Kongo samt 2 500 000 kr. allmän medelsreserv. I angivna belopp är inräknade kostnader för den med början i mars 1962 organiserade särskilda utbildningen för F.N.-tjänst.

Departementschefen

Som framgår av vad i det föregående anförts har Sverige sedan år 1956 tillhandahållit F.N. militära förband ävensom specialistpersonal för medverkan i organisationens verksamhet i Främre Orienten och Kongo. I Främre Orienten har sedan hösten 1956 hitintills tjänstgjort elva bataljoner med en styrka som växlat men för närvarande uppgår till omkring 400 man. Där tjänstgörande personal har med hänsyn till uppgiftens art varit beväpnad med endast eldhandvapen och kulsprutor. All utrustning utom den personliga skall i princip F.N. numera tillhandahålla. I Kongo har sedan hösten 1960 hitintills tjänstgjort med bortseende från de från Främre Orienten överförda styrkorna sammanlagt tre bataljoner. Den nuvarande styrkan uppgår till omkring 600 man. Den styrka som i juli 1960 överfördes till Kongo från Främre Orienten var utrustad på nyss angivna sätt. Sedermera har emellertid styrkan från Sverige tillförts tyngre vapen — granatkastare, granatgevär och lätta luftvärnspjäser — samt lätt pansrade fordon. Därjämte har till F.N.:s förfogande ställts en flygstyrka utrustad med fem jaktplan typ J 29. Specialisterna har avsetts för flera skilda uppgifter i Kongo, såsom arbetsledare för anläggningsarbeten, signalister, helikopterförare, befattningar i den gemensamma staben för F.N.-styrkorna m. m. Specialistpersonalens antal — inräknat häri personalen i förenämnda flygstyrka — utgör för närvarande omkring 220. Om även för närvarande tjänstgörande personal medräknas har totalt cirka 8 000 man tjänstgjort i de svenska F.N.-kontingenterna i Främre Orienten och i Kongo eller som specialister m. m. främst i Kongo. Den svenska personalen har under ifrågakvarande tjänstgöring enligt min mening i allt väsentligt väl motsvarat de anspråk man haft anledning ställa. Ålagda uppgifter har emellertid icke kunnat lösas utan förluster. Fram till den 1 januari 1962 har sålunda de svenska F.N.-styrkorna och specialistgrupperna förlorat sammanlagt 19 man varav 2 saknade. Omkring hälften av förlusterna har orsakats av våldshandlingar.

Såsom jag nämnt i det föregående har riksdagen tidigare anvisat medel till bestridande intill utgången av december 1961 av kostnaderna för de svenska F.N.-styrkorna i Främre Orienten och Kongo samt för specialister, som enligt beslut av Kungl. Maj:t ställes till F.N.:s förfogande för tjänstgöring i Kongo, m. fl. Såsom framgår av det föregående skall enligt av Kungl. Maj:t hittills meddelade beslut svenska F.N.-styrkor stå till förfogande för tjänstgöring i Främre Orienten och i Kongo till utgången av

november 1962. Vissa specialister m. fl. torde också komma att under innevarande budgetår vara i verksamhet främst i Kongo. Medel för dessa ändamål bör nu anvisas för tiden till och med juni 1962.

Från förevarande anslag bestrides för närvarande kostnaderna för en regementsofficer, som enligt beslut av Kungl. Maj:t den 17 november 1961 tills vidare tjänstgör såsom militär rådgivare vid Sveriges ständiga representation hos F.N. Därest riksdagen ej har någon erinran häremot torde motsvarande kostnader jämväl fortsättningsvis få bestridas från anslaget.

Hittills anvisade medel förslog i stort sett till utgången av år 1961. Civilförvaltningen har därefter tillfälligt bestritt kostnaderna för verksamheten från försträckningstitel.

Behovet av medel utöver vad som anvisats senast efter förslag i prop. 1961: 145 uppskattar jag — under framhållande av att osäkerhet i flera hänseenden råder beträffande utgångspunkterna för beräkningen av detta medelsbehov — till belopp som civilförvaltningen angivit. I enlighet härmed föreslår jag att för verksamheten till och med juni 1962 i Främre Orienten och i Kongo m. m. anvisas 28 000 000 kr. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62. Man bör förutsätta att huvuddelen av ifrågavarande kostnader skall ersättas av F.N. Eventuellt behov av medel utöver vad nu angivits torde, liksom tidigare förutsatts, få tillgodoses från anslaget till oförutsedda utgifter. Om så sker, bör förhållandet senare anmälas för riksdagen.

Från F.N. inflytande ersättningar hör liksom tidigare tillgodoföras inkomsttiteln Övriga diverse inkomster.

Aberopande det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för svenska F.N.-styrkor m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1961/62 under fjärde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 28 000 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med inslämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl Hanström